

Nature Assisted Health Foundation koppelt praktijk aan onderzoek

Bert van Helvoirt.

Een hogere kwaliteit van leven en lagere zorgkosten. Te mooi voor woorden? De Nature Assisted Health Foundation is ervan overtuigd dat een natuurlijke groene omgeving daar aan kan bijdragen. Om dat te bewijzen ondersteunt deze stichting onderzoek en initiatieven op het snijvlak van wetenschap, zorg en (groen) ondernemerschap.

Hoewel steeds meer mensen er van overtuigd zijn dat groen een positieve invloed heeft op de fysieke en mentale gezondheid, blijkt het lastig om te bepalen hoe groen zó kan worden ingezet dat het optimaal bijdraagt aan ons welbevinden en welke interventies leiden tot de beste zorg. De stichting Nature Assisted Health Foundation (NAHF) wil daar een bijdrage aan leveren. Haar missie is het verbeteren van de kwaliteit van leven vanuit de cross-overs van groen en gezondheid en dat doet zij vooral door het initiëren en ondersteunen van samenwerking tussen overheid, ondernemers en wetenschap.

Bert van Helvoirt, eigenaar van Van Helvoirt Groenprojecten, is een van de drijvende krachten achter de NAHF: „De sectoren groen en gezondheid blijken twee verschillende werelden met verschillende belangen en zelfs een andere taal. Daarom ligt onze focus op samenwerken en verbinden. Het blijkt verder lastig om iets nieuws, zoals een grotere rol voor groen, duurzaam in te bedden in de Nederlandse zorg zolang er geen 'harde' bewijzen zijn. Uit gesprekken, onderzoek en netwerkbijeenkomsten van de NAHF blijkt dat er wel algemeen wetenschappelijk bewijs is dat groen goed is voor de gezondheid, maar dat dit er niet is ten aanzien van specifieke aandoenin-

gen, zoals burn-out of dementie. Maar dit soort bewijzen kun je natuurlijk pas krijgen als je er daadwerkelijk mee aan de slag gaat! Om uit die vicieuze cirkel te komen, hebben we met een aantal partners de stichting NAHF opgezet. Ons streven is om claims met betrekking tot de relatie tussen natuur en gezondheid te onderbouwen met wetenschappelijk bewijs. Op basis daarvan kunnen modellen worden ontwikkeld waarbij het niet alleen gaat om het toetsen van het effect op cliënten of patiënten, maar ook op personeel en mantelzorgers. Verder moeten de modellen bijdragen aan kostenverlaging in de zorg én een gezond verdienmodel bieden aan de betrokken ondernemers. In de praktijk blijkt dat de groene sector al overtuigd is van het belang van groen voor de gezondheid, daarom zetten we vooral in op professionals in de zorg, zoals ziekenhuizen en zorginstellingen.”

De NAHF houdt zich onder andere bezig met het ontwikkelen van trainingen en de oprichting van zogenaamde living labs, praktijksituaties waar de inzet van natuur binnen de zorg in de praktijk kan worden toegepast en door de wetenschap gevolgd. Voorbeelden hiervan zijn het Vitura Vitaliteitscentrum in het Brabantse Biezenmortel (stressgerelateerde problemen) en de Wever in Tilburg (ouderenzorg).

De rol van groen in de zorg toetsen

De oprichters van de NAHF zijn UPP (een denktank van groenondernemers die innovaties binnen en buiten de groenbranche wil versterken), SHFT-Smart Innovative Concepts en de Zweedse Universiteit van Landbouwwetenschappen SLU. Na vele verkennende gesprekken sloten verschillende zorgorganisaties, overheden, verzekeraars, universiteiten

en andere kennisinstellingen zich aan. De NAHF is mede mogelijk gemaakt door provincie Noord-Brabant, Productschap Tuinbouw en de Rabobank Hart van Brabant. Van Helvoirt: „We willen een open platform zijn waar kennisinstellingen, overheid, zorgbieders en ondernemers hun theoretische en praktische kennis kunnen delen en vergroten.”

Hoe ziet een door de NAHF geïnitieerd samenwerkingsverband er in de praktijk uit? Van Helvoirt neemt dementie als voorbeeld. „Om de drie weken hebben we een zogenaamde dementiewerkdag. Mensen met zeer uiteenlopende achtergronden, van ondernemer tot student, werken letterlijk een hele dag in dezelfde ruimte, waarbij er één gezamenlijk overleg is maar ook gelegenheid voor bilateraal overleg. Ook geven de deelnemers

elkaar 'huiswerk' mee waar de volgende werkdag op wordt teruggekomen. De gedeelde onderzoeksuitkomsten, inzichten en praktijkervaringen kunnen dienen als input voor bijvoorbeeld vervolgonderzoek of productontwikkeling. Deze niet-lineaire manier van samenwerken blijkt heel inspirerend en efficiënt.”

'Groen voor Grijs'

Van Helvoirt noemt nog een ander project van de NAHF: „In het kader van het Topsectorenbeleid van het ministerie van Economische Zaken is, samen met onderzoeksinstituut Alterra, het onderzoeksvoorstel 'Groen voor Grijs' ontwikkeld, dat zich richt op een wijk in Oisterwijk. Daarbij wordt onder andere gekeken of een groene(re) inrichting

van de openbare ruimte bij kan dragen aan het langer thuis kunnen wonen van ouderen. Als met dit onderzoek kan worden aangetoond dat groen in de wijk maatschappelijke én economische waarde (dalende zorgkosten) kan creëren, zal groen niet langer sluitpost op de begroting zijn, ook niet in tijden van bezuinigingen.”

De NAHF zal zich de komende jaren richten op vijf domeinen, waaronder stress en burn-out, oncologie en dementie. De laatste twee thema's staan nog open, de keuze daarvoor hangt mede af van de partners en de mogelijkheden voor financiering. Het verbinden van ondernemerschap en onderzoek gebeurt overigens ook op Europees niveau omdat Nederland vaak te klein is voor dit soort onderzoeken. <

Groen en dementie

Volgens het RIVM is dementie op dit moment de tweede duurste ziekte in Nederland en met de toenemende vergrijzing zal deze zelfs op de eerste plaats komen. De NAHF is, samen met een aantal van haar partners, betrokken bij onderzoek naar de vraag in hoeverre groen kan ondersteunen bij het behouden van de kwaliteit van leven van mensen met dementie en tegelijk de zorgdruk dragelijk en de kosten betaalbaar kan houden. De stichting verbindt daartoe bijvoorbeeld zorgprofessionals en bedrijven die tuinen voor dementerende ouderen realiseren om kennis en ervaringen te delen. In de eerdergenoemde dementiewerkdagen wordt gewerkt aan een methodiek om de voorkeuren en behoeften ten aanzien van groen van mensen met verschillende

soorten dementie en van uiteenlopende leeftijden in kaart te brengen. Zo doen het UKON, Universitair Kenniscentrum Ouderenzorg Nijmegen, en het VU Medical Center onderzoek naar de beleving van groen bij mensen met dementie. Dit moet leiden tot een voorkeurenlijst voor activiteiten en daarbij behorende omgeving die deze activiteiten mogelijk maakt of stimuleert. Eén van de ideeën is om daar vervolgens een programma of app van te maken voor verzorgenden en mantelzorgers met achtergrondinformatie over het groen ('het verhaal') en wat je allemaal in het groen kan doen. De onderzoeksuitkomsten kunnen te zijner tijd natuurlijk ook dienen als input voor groenontwerpers die voor deze doelgroep aan de slag gaan.